

Mavesonde (PEG)

Til patienter og pårørende

Hvad er en mavesonde?

En PEG-sonde er en tynd slange, som går gennem huden på maven direkte ind i mavesækken. Sonden skal sikre, at du får tilstrækkelig ernæring og medicin.

Sonden holdes på plads af en lille plade eller en ballon inde i mavesækken, og på huden af en lille plade. Du kan skjule sonden under tøjet.

Operationen sker oftest i fuld bedøvelse.

Sådan forbereder du dig til operation

Bedøvelse

Læs mere om "[Før du skal bedøves](#)".

Faste

Du skal møde fastende på operationsdagen.

Læs mere om "[Fasteregler](#)".

Blodprøver

Når du skal have lagt sonde første gang, skal du have taget blodprøver max. 14 dage før operationen. Dem har vi bestilt, og du kan få dem taget enten på sygehuset eller hos din egen læge.

Bad før operation

Læs mere om "[Badning før operation](#)".

Husk at rense din navle og børste dine tænder grundigt.

Medicin

Hvad gør du med den medicin du får hjemmefra?

Læs mere om "[Medicin](#)".

Blodfortyndende medicin

Hvis du får blodfortyndende medicin, kan der være særlige regler. Vær opmærksom på at du har fået præcis besked om netop den slags medicin, du får.

Rygning

For at fremme sårhelingen og minimere risiko for komplikationer anbefaler vi, at du stopper med at ryge 6 uger før din operation og vedholder rygestoppet efter operationen.

Følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedr. rygning:

Mavesonde (PEG)

Rygning og operationer - forebyg komplikationer, når du skal opereres

Find rygestopstilbud i din kommune

Vi gør opmærksom på, at Sydvestjysk Sygehus er røgfrit.
Har du behov for at ryge, har sygehuset en rygepavillon.

Alkohol

Hvis du normalt drikker mere end 4 genstande om dagen, råder vi dig til at stoppe helt med at drikke alkohol mindst 4 uger før din operation.

Sundhedsstyrelsens anbefalinger:

Alkohol og operationer - forebyg komplikationer, når du skal opereres

Sådan lægger vi sonden ind

- Vi lægger sonden gennem munden ved hjælp af en tynd, bøjelig kikkert (gastroskop).
- Ved hjælp af kikkerten kan vi bestemme den rigtige placering af sonden.
- Vi bedøver dit maveskind, laver et lille snit og fører sonden gennem snittet.

Hvordan forholder jeg mig efter operationen?

- Det kan være nødvendigt med lettere smertestillende medicin de første dage.
- De første 14 dage skal den udvendige og indvendige plade holdes tæt sammen, så mavesækken hæfter sig til bugvæggen. Det betyder, at den udvendige plade ikke må løsnes. For at vide, at sonden ikke løsner sig, er det vigtigt at notere ved hvilket mærke, sonden er i hudniveau.

Hvilke komplikationer kan der opstå?

- Komplikationer er meget sjældne.
- Der kan komme blødning fra mavesækken og huden.
- Meget sjældent kan der opstå bughindebetændelse.

Vær opmærksom på betændelse

Hvis der opstår betændelse, skal du kontakte din egen læge eller vagtlægen.

Tegn på betændelse:

- Rødme omkring såret
- Feber
- Udtalt hævelse
- Tiltagende smerter/ømhed

Generel pleje og observation af din sonde

- For at sonden ikke stopper til, skal du skylle den med 25-50 ml vand før og efter hvert måltid og medicin.
- Sivning af mavesaft kan ske. Du kan ofte undgå det ved at stramme pladen lidt.
- Hudproblemer kan du behandle med barrierecreme eller en tynd sårbandage (duodermplade).
- Brug aldrig forbindelse mellem huden og pladen.
- Omkring sonden kan der komme lidt rødt, let blødende væv (hypergranulationsvæv). Det behandler vi efter ordination med steroidcreme.

Mavesonde (PEG)

Det skal du gøre, hvis du har en sonde med plade

- Efter 14 dage skal du løsne pladen dagligt for at holde huden ren og tør.
- For at undgå at den indvendige plade vokser fast, skal du forsigtigt dreje sonden en halv omgang dagligt.
- 48 timer efter operationen må du brusebade og 14 dage efter må du gå i svømmehal, karbad og bade i havet.

Det skal du gøre, hvis du har en ballonsonde

- En gang om ugen, skal du kontrollere om der er tilstrækkeligt vand i ballonen. Du kan få hjælp af hjemmesygeplejersken.
- Dagligt skal du løsne pladen, og vaske huden omkring sonden med vand og sæbe. Husk at trække pladen ned til hudniveau.

Skift af din sonde

- En sonde kan ligge ca. 12 måneder, evt. længere, hvis den er velfungerende.
- Første gang vi skifter sonden, er det med en bøjelig kikkert.
- Den nye sonde er en ballonsonde, som holdes på plads af en indvendig ballon fyldt med sterilt vand.
- Ballonsonden kan ligge i ca. 3 måneder. Hjemmesygeplejerske eller din egen læge kan fremover skifte sonden ca. hver 3. mdr.
- Mad og drikke kan gives i sonden efter den er lagt.

Hvis sonden falder ud

- Er sonden er anlagt første gang, skal du de første 14 dage kontakte egen læge eller vagtlægen hurtigst muligt.
- Opstår der problemer efter 14 dage kan du kontakte sygeplejerskerne på Kirurgisk Ambulatorium.
- Hvis du ikke længere har behov for mavesonden, fjerner vi den, som da den blev lagt, med en bøjelig kikkert.

Spørg, hvis du er i tvivl
[Kirurgisk Ambulatorium](#)

Venlig hilsen
Sydvestjysk Sygehus